God roept zondaren en zegt: Komt tot Mij

Lezen: Jesaja 55

Zingen:
Psalm 36: 3
Psalm 34: 6 (eerste deel), 7 (tweede deel)
Psalm 81: 12, 13, 15
Psalm 31:17
Psalm 32: 3, 6

Geliefde gemeente, Brakel heeft een verhaal opgenomen in de Redelijke Godsdienst over een man die anderen waarschuwt voor een groot gevaar op de weg die zij gaan. In de verte zijn gevaarlijke rovers op de weg. De man die waarschuwt wil ze terughouden om verder te lopen.

De reactie van de mensen is heel verschillend. Sommigen horen niet en lopen gewoon door. Weer anderen verstaan de man wel. Maar ze lachen hem uit. En ze denken, het is prima wat die man zegt. Maar wij lopen gewoon door op de weg die we ingeslagen zijn. Er zijn ook anderen die blijven staan. En ze denken na. Het ene moment, dan lopen ze door. En het andere moment, dan lopen ze weer terug. Ze hinken op twee gedachten. En zo blijven ze maar doorgaan totdat de nacht valt. Weer anderen, zo zegt Brakel, besluiten om terug te gaan. En zij proberen een andere weg te kiezen. Maar die weg blijkt nog moeilijker te zijn dan de weg die ze aanvankelijk wilden gaan. En ze draaien om. En ze gaan toch weer die oude weg die ze wilden gaan. En tenslotte zijn er ook nog mensen die de roepstem van deze man serieus overwegen. Ze geloven die man die zo ernstig waarschuwt op zijn woord. Ze zien hem als een betrouwbare man. En ze zien ook en ze geloven ook het dreigende gevaar waar die man op gewezen heeft. En wat doen ze? Ze draaien zich om en ze gaan die man die hem gewaarschuwd heeft achterna en ze laten zich door hem leiden. En zo komen ze via een andere weg, een veilige weg, op de plaats van de bestemming.

Met dit voorbeeld gemeente wil Brakel duidelijk maken hoe verschillend het effect kan zijn bij de hoorders van het Heilig Evangelie. En de vraag die deze middag aan ons aller hart wordt gelegd is dit, hoe komt dat nou toch? Hoe komt dat nou toch dat hier vanmiddag een groep mensen is die feitelijk maar uit twee soorten bestaan? Hoe komt het nou toch dat de ene zondaar wel tot bekering komt en de andere zondaar niet bekeerd wordt? Terwijl beide personen zo ernstiglijk en welmenend worden geroepen tot de zaligmakende genade. Nu, op die vragen hebben onze Dordtse vaderen een antwoord gegeven.

De Heere wil ons vanmiddag onderwijs geven over hoe het komt dat sommigen hier nog onbekeerd zijn en anderen bekeerd zijn geworden. Laten we eerbiedig luisteren naar het onderwijs dat we vinden in de paragrafen 9 en 10 van de Dordtse Leerregels, hoofdstuk 3-4.

9. Dat er velen, door de bediening des Evangelies geroepen zijnde, niet komen en niet bekeerd worden, daarvan is de schuld niet in het Evangelie, noch in Christus, door het Evangelie aangeboden zijnde, noch in God, Die door het Evangelie roept, en Zelf ook, dien Hij roept, onderscheiden gaven mededeelt; maar in degenen, die geroepen worden; van dewelken sommigen, zorgeloos zijnde, het woord des levens niet aannemen; anderen nemen het wel aan, maar niet in het binnenste huns harten, en daarom is het, dat zij, na een kortstondige blijdschap van het tijdelijk geloof wederom terugwijken; anderen

verstikken het zaad des Woords door de doornen der zorgvuldigheden en wellusten der wereld, en brengen geen vruchten voort; hetwelk onze Zaligmaker leert in de gelijkenis van het zaad.

10. Maar dat anderen, door de bediening des Evangeles geroepen zijnde, komen en bekeerd worden, dat moet men den mens niet toeschrijven, alsof hij zichzelf door zijn vrijen wil zou onderscheiden van anderen, die met even grote of genoegzame genade tot het geloof en de bekering voorzien zijn (hetwelk de hovaardige ketterij van Pelagius stelt); maar men moet het Gode toeschrijven, Die, gelijk Hij de Zijnen van eeuwigheid uitverkoren heeft in Christus, alzo ook dezelfden in den tijd krachtiglijk roept, met het geloof en de bekering begiftigt, en, uit de macht der duisternis verlost zijnde, tot het Rijks Zijns Zoons overbrengt, opdat zij zouden verkondigen de deugden Desgenen, Die hen uit de duisternis geroepen heeft tot Zijn wonderbaar licht, en opdat zij niet in zichzelf, maar in den Heere zouden roemen, gelijk de apostolische schriften telkens getuigen.

We schrijven als thema boven de prediking: ***God roept zondaren en zegt: Komt tot Mij.*** En wat is het effect?

1. Onze eerste gedachte: *Velen komen niet en blijven onbekeerd*.
2. Onze tweede gedachte: *Anderen komen wel en worden bekeerd*.

1. Velen komen niet en blijven onbekeerd

Gemeente, de vorige keer hebben wij gehoord vanuit de Dordtse Leerregels hoe de Heere vele zondaren roept door het Evangelie tot Zijn zaligmakende genade. Hoe hebt u dat in de afgelopen week verwerkt? Kinderen, jongeren en ouderen, het is toch zo'n groot wonder, zo iets bijzonders, dat die grote drie-enige God zondaren – vloekwaardige zondaren, arme zondaren die God onteerd hebben, die God op Zijn hart getrapt hebben, die Gods geboden geschonden hebben – nochtans roept: *Laat u met Mij verzoenen*. En dat de Heere dat ook nog meent! Want Hij roept ernstiglijk, zo hebben we vorige week gehoord. Hij roept echt welmenend. En het is Hem zo aangenaam als geroepen zondaren door genade tot Hem komen en in Hem gaan geloven. Aan die gelovige zondaren belooft Hij de rust der zielen in Christus alleen en het eeuwige leven. Wat een wonder, niet verdiend! Er is geen onderscheid onder de mensen en toch roept de Heere u en jou, en Hij blijft roepen. Want weer is het zondag en Hij staat er Zelf voor in dat er inderdaad zondaren zullen komen. Hij staat er Zelf voor in dat zondaren daadwerkelijk gaan geloven, en dat doet Hij door de kracht van de Heilige Geest, door de bediening der verzoening, dat is de prediking van het Evangelie van de Messias.

Zo vervult de Heere Zijn belofte uit Jeremia 31 vers 9: *Zij zullen komen met geween, en met smekingen zal Ik hen voeren; Ik zal hen leiden aan de waterbeken, in een rechten weg, waarin zij zich niet zullen stoten; want Ik ben Israël tot een Vader, en Efraïm, die is Mijn eerstgeborene*. Ja, het is echt waar, ook vandaag nog, gemeente, als de Heere krachtdadig gaat werken, *zij komen aan door het goddelijk licht geleid, om het nakroost dat de Heere wordt toebereid, te melden het heil van Zijn gerechtigheid en grote daden*.

Maar hoe ernstiglijk God door het Evangelie ook roept, toch komen velen die geroepen zijn niet, en worden zij niet bekeerd. Hoe komt dat toch? Op die vraag geven onze Dordtse vaderen een antwoord in paragraaf 9. Gemeente, voordat ik met u deze paragraaf ga overdenken, moet ik u iets zeggen, en in het bijzonder aan diegenen in ons midden die nog steeds onbekeerd zijn. Luister eens heel goed, onbekeerde zondaar, naar wat ik nu namens mijn Zender ga zeggen en hoor het aan alsof je voor Gods gericht staat. U hebt zeer gezondigd, ook jij. Hoe dan? Door te zondigen tegen de heilige wet van God. Met die zonden die je tegen de heilige wet van God gedaan hebt, is God al zeer vertoornd over je. Je hebt met je zonden die heilige God zeer onteerd. Dat is je toestand, onbekeerde zondaar.

Maar luister nu eens: terwijl je zo bent, terwijl je zo gezondigd hebt tegen de wet van God, komt er nochtans zo ernstiglijk, zo welmenend, de roeping tot Zijn zaligmakende genade. Terwijl je zo'n verloren zondaar bent, terwijl je zo vloekwaardig bent, terwijl je op weg bent naar het eeuwige verderf, komt die grote God nog steeds met dat aanbod van Zijn genade. Als je dat nog steeds durft te verwerpen, dan doe je werkelijk het toppunt van de zonde. Dan doe je een dubbele zonde. Dan zondig je niet alleen tegen de wet, maar dan zondig je ook tegen het heilig Evangelie. Daarin kom je nu openbaar, onbekeerde zondaar in ons midden, in je goddeloze ongeloof. Wat een zonde, wat een gruwelijke zonde om onder de bediening van het Evangelie toch nog onbekeerd voort te blijven leven. En dan blijft die grote, lankmoedige God nog spreken: *Bekeert u toch, bekeert u toch, komt tot Mij, hoort naar Mij, want Ik ben gekomen om te zoeken en zalig te maken wat verloren is. Nee, Ik ben niet gekomen om goede mensen zalig te maken, Ik ben niet gekomen om mensen die in zichzelf zo rechtvaardig zijn te roepen tot bekering, maar zondaren, goddeloze, onbekeerde zondaren. Ik ben gekomen om zondaren met God te verzoenen*.

Dat moest ik eerst kwijt van mijn Zender, en God weet waarom. Nu gaan we naar de artikelen. Wat hebben onze Dordtse vaderen beleden? Het zijn niet een paar mensen die zo doen, maar velen. Wat verdrietig! En weet je, als dat op het hart van een kind van God wordt gelegd en ook op het hart van een knecht van God, dan voel je de pijn. Je moet dat lieve Wezen maar liefhebben, je moet door genade maar weten wat het is om opgeraapt te worden uit je verlorenheid. Je moet het wonder maar niet opkunnen, en dan toch om je heen zien hoe er mensen, zelfs velen, zijn die niet komen en niet bekeerd worden. O, wat een oneer voor die grote God Die het gezegd heeft: *Wat heb Ik meer te doen aan Mijn wijngaard?* Wat een oneer voor de Heere *Die de wereld zo liefgehad heeft, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verloren ga, maar het eeuwige leven hebbe*.

O gemeente, wie is er onder ons – kinderen, jongeren, ouderen – die de Heere nog steeds zo oneer aandoet, ondanks dat Hij blijft roepen, en dan niet komt, niet bekeerd wordt? Ja, het komt op je verantwoordelijkheid aan. Zo sta je straks voor de rechterstoel, echt waar. O gemeente, waar ligt dat nou toch aan, onbekeerde zondaar in ons midden, dat je niet gekomen bent? Waar ligt dat nou aan dat je nog niet bekeerd bent? Ligt dat aan het Evangelie? Absoluut niet. O, Gods knechten worden geroepen om de volle raad Gods te verkondigen. Dat moeten ze zuiver schriftuurlijk doen, dat moeten ze evenwichtig doen. Het is de boodschap van recht en genade, van zonde en vergeving. Zij moeten de blijde boodschap brengen tegen de inktzwarte achtergrond van ons zondig bestaan, van onze vloekwaardigheid. *Dit is een getrouw woord, en alle aanneming waardig, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is, om zondaren zalig te maken, van welke ik de voornaamste ben*. Nee, aan die boodschap ligt het niet, o zondaar, dat u nog niet gekomen bent, dat je nog niet bekeerd geworden bent. Dat Evangelie wat hier ligt, is zo goed. Dat Evangelie wat hier gepredikt wordt, is zo zuiver. Het is het Evangelie van de drie-enige God, het is het Woord van God. Nee, daar ligt de schuld absoluut niet als je nog steeds onbekeerd bent en niet gekomen bent.

Het ligt ook niet aan Christus, Die in dat Evangelie aangeboden wordt, zo belijden onze Dordtse vaderen. O, hoe zou dat toch kunnen? Hoe zou het ooit aan die lieve Heere Jezus kunnen liggen? Dat kan nooit. Die volzalige, die algenoegzame Heere Jezus Christus, Die alles, alles gedaan heeft om een verloren zondaar met God te verzoenen. Nee, het kan niet aan Hem liggen. Hij Die aan het kruis heeft uitgeroepen: *Het is volbracht*. Hij van Wie geschreven staat in het heilig Evangelie dat Hij zondaren liefheeft. Hij van Wie geschreven staat in het Woord van God dat Hij met innerlijke ontferming bewogen was over een diepgevallen zondaar. Nee, gemeente, het kan nooit, nooit, nooit aan Christus liggen. Christus, Die zo geweend heeft over de onbekeerlijkheid van een

zondaar. Nee, echt niet, nooit ligt het aan de Heere Jezus Christus, Die in het Evangelie aangeboden wordt. Als je nog steeds niet gekomen bent en nog steeds onbekeerd bent, alsjeblieft, zeg niet dat het de schuld van Christus is.

Het ligt ook niet aan God Zelf, God Die zondaren roept door het Evangelie, God Die van eeuwigheid gedachten des vredes heeft gehad over een diep verloren mensenkind. Het is die God Die gezegd heeft: *Is niet Efraïm Mij een dierbare zoon? Is hij Mij niet een troetelkind? Want sinds dat Ik tegen hem gesproken heb, denk Ik nog ernstiglijk aan hem; daarom rommelt Mijn ingewand over hem, en Ik zal Mij zijner zekerlijk ontfermen, spreekt de HEERE.* Zou de schuld bij zo'n God kunnen liggen als een zondaar niet komt en onbekeerd blijft? Absoluut niet.

Ja, het was wel het venijnige verwijt van de remonstranten ten opzichte van de gereformeerden in de tijd dat de Dordtse Leerregels werden opgesteld. Weet u wat de remonstranten zeiden? Ze zeiden: Nou, die gereformeerden leren dat een zondaar er echt niets aan kan doen. Zij kunnen zelf absoluut niet geloven. En dan krijg je dat remonstrantse geredeneer. Dan zeggen ze: Nou, als een zondaar totaal afhankelijk is van het geloof dat God moet schenken, dan moet het ongeloof ook door God gewerkt en gewild zijn. Ja, zo redeneerden de remonstranten. Maar dat is natuurlijk een duivelse redenering.

Ik las daarover het volgende om het te illustreren. Hoe de remonstranten de gereformeerden verwijten ten tijde van de Dordtse Synode, schreef een remonstrant een kort verhaal. Hij liet dat drukken op een foldertje en ging dat foldertje onder de mensen verspreiden. In dat verhaal ging het over een man die veroordeeld was tot de doodstraf omdat hij zoveel gestolen had. Terwijl deze dief in de gevangenis zat en wachtte op de dag van zijn executie, kreeg hij een pastoraal bezoek. En dan moet je horen – het is een remonstrant die dit geschreven heeft, je hoort het venijn – hij kreeg een pastoraal bezoek van een gereformeerde dominee. Die dominee zei tegen die veroordeelde dief: Vriend, je hoeft je helemaal niet aan te trekken dat jij gestolen hebt en dat je dingen gedaan hebt die niet horen. Ja, je bent wel een dief, maar weet je, God heeft jou daarvoor voorbestemd. God heeft het van eeuwigheid bepaald dat jij zou gaan stelen. Dus jij hoeft daar zelf helemaal geen verantwoordelijkheid voor te dragen. Je hoeft ook helemaal geen verantwoordelijkheid af te leggen voor je daden. Ga nou maar gerust slapen, want je bent niet schuldig voor je zonde, maar God, en Hij neemt het op Zich. Wat een God-onterend verhaal, vindt u niet? Alsof de gereformeerden leerden dat God de auteur van de zonde is en dat het de schuld van God is dat een mens niet komt, ongelovig blijft, onbekeerd blijft.

Tegen die achtergrond zeggen onze Dordtse vaderen zo stellig, zo overtuigend, op grond van Gods Woord: de schuld ligt niet in God Die de zondaren roept door het Evangelie. Ja, weet u wat ze erbij zeggen? God doet zelfs meer dan dat. God doet zelfs meer dan laten prediken en zondaren welmenend roepen tot Zijn genade. Luister maar wat er staat: dat er velen, door de bediening van het Evangelie geroepen zijnde, niet komen en niet bekeerd worden. Daarvan is de schuld niet in het Evangelie, nog in Christus, door het Evangelie aangeboden zijnde, nog in God, Die door het Evangelie roept en ook Zelf – en dan komt het – *dien Hij roept, onderscheiden gaven meedeelt.* Gaven die Hij in Zijn algemene goedheid meedeelt, zodat je toch ergens met je verstand de dingen kunt plaatsen, kunt begrijpen.

Ja, wat moeten we dan aan denken bij die algemene gaven? Laat het duidelijk zijn: onze vaderen bedoelden hier niet de zaligmakende genade, zaligmakende gaven, maar algemene gaven. Wat dan? Nou, de Heere kan soms mensen begiftigen met een heel helder en goed verstand, zodat ze in staat zijn zelfs de Schriften voorwerpelijk uit te leggen. Ze zijn in staat om verbanden in de Schriften te leggen, om het eenvoudig aan iemand anders uit te leggen. Een tweede voorbeeld is

dat de Heere iemand de gave van het gebed kan geven, dat iemand heel welsprekend is in zijn woorden en heel kunstig met woorden een gebed kan uitspreken. Als je zo iemand hoort bidden, denk je dat het een kind van God is. Je kunt onder de indruk raken van zo'n gebed. Er zijn ook bijvoorbeeld mensen die vrijmoedigheid krijgen om tegen andere mensen te beginnen te spreken over het Woord van God. Maar dat alles kan er zijn zonder geloof en bekering. Dat alles kan er zijn zonder wedergeboorte.

Moet ik het u bewijzen vanuit de Schriften, gemeente? Een van de aangrijpendste bewijzen is Judas. Die man kon vertellen dat hij geroepen was door Jezus. Die man kon vertellen dat hij gepreekt heeft. Die man kon zeggen dat hij zelfs in de kracht van Jezus duivelen heeft uitgeworpen. Maar met een onbekeerd hart, zonder het zaligmakende geloof, zonder waarachtige bekering. En waar is Judas nu? Eeuwig verloren. Nee, gemeente, het ligt niet aan God, Die nog steeds in Zijn lankmoedigheid blijft roepen. Maar ligt het dan wel, onbekeerde zondaar in ons midden, dat je nog steeds niet gekomen bent en onbekeerd gebleven bent? Het ligt aan uzelf. Ja, dat kan van alles losmaken bij je van binnen. Het ligt echt aan jezelf, het ligt aan ons mensen.

Daarom, laat je toch ontdekken, arme zondaar die nog steeds verloren ligt. Laat je toch ontmaskeren. Het kan heel verschillend zijn waarom je niet komt en waarom je nog niet tot bekering gekomen bent. En geef nooit God meer de schuld, want je vermeerdert je schuld ermee. Er zijn onbekeerde mensen die zorgeloos zijn. Ze horen de roepstem, ze maken er helemaal geen werk van. Ze horen het aan, en straks als ik 'amen' heb gezegd, zijn ze eigenlijk blij en gaan ze weer naar huis. Onder de preek zitten ze van alles en nog wat te bedenken. Ze maken zich totaal geen zorgen om hun onsterfelijke ziel. Ze maken zich totaal geen zorgen dat hun hart een vuile bron van wanbedrijven is, waarmee ze God onteren. Ze maken zich helemaal niet bezorgd over hun hemelhoge schuld, over de dood die een keer komt en dan die nimmer eindigende eeuwigheid. Het zijn geroepenen van wie het hart zo hard is, en bij het ouder worden wordt dat hart harder. Ze zijn de preek ook heel snel weer vergeten.

In het Nieuwe Testament, in het boek Openbaring, wordt hun profiel zo duidelijk getekend in die korte brief die Johannes geschreven heeft aan de gemeente van Laodicea: *Ik weet uw werken, dat gij noch koud zijt, noch heet; och, of gij koud waart, of heet! Zo dan, omdat gij lauw zijt, en noch koud noch heet, Ik zal u uit Mijn mond spuwen*. Dat wil je toch niet, zorgeloze zondaar? Moet Christus je dan uit Zijn mond spuwen? Och, luister naar Zijn stem. Maar u zegt: *Ik ben rijk, en verrijkt geworden, en heb geens dings gebrek; maar gij weet niet, dat gij zijt ellendig, en jammerlijk, en arm, en blind, en naakt*. Wie is zo nog?

Er zijn ook geroepenen die het wel aannemen, maar niet met hun hart. Dat zijn de oppervlakkige hoorders, dat is het oppervlakkige christendom. En denk nu niet dat die alleen in hele lichte kringen te vinden zijn. Die nemen het aan met hun verstand en met hun gevoel. Weet je in welk groot gevaar deze mensen terechtgekomen zijn? Dat moeten we goed onderscheiden, wat ik nu ga zeggen, gemeente. Die zien de aanbieding van het Evangelie hetzelfde als het ontvangen van het Evangelie en de toepassing ervan. Maar dat is niet waar. Ja, weliswaar wordt het aangeboden, maar datgene wat aangeboden wordt, zal door de Heilige Geest worden toegepast. Waar zijn die mensen aan te herkennen? Ja, die nemen wel aan dat Jezus gekomen is om zondaren zalig te maken, maar ze hebben zelf geen enkel besef van hun zondig bestaan. Ze kennen geen ontdekking aan hun zonde en schuld. Ze ervaren ten diepste niet echt de noodzaak van een Verlosser. Het zijn ook mensen die helemaal geen notie hebben van het recht van God dat betaling eist voor de zonde. Ze bezitten het altijd, ze hebben het altijd op zak, maar ze kennen niet die bijbelse weg die elke keer weer terugkomt in het geestelijke leven van: missen, zoeken en vinden. Feitelijk zijn het

mensen die het zelf gedaan hebben, dus remonstranten. Zijn er zulke misschien vanmiddag hier? Ja, ik weet dat niet, maar God wel.

Tenslotte zijn er ook nog geroepenen die aardsgezind zijn. Dat zijn hoorders van het Evangelie die inderdaad maar blijven hinken op twee gedachten. Aan de buitenkant kunnen ze er heel degelijk uitzien, heel vroom, maar van binnen is het werelds, aardsgezind. Het leven van alledag neemt zoveel in beslag. Ze zijn misschien een ogenblik onder de indruk op zondag, maar eer dat de maandag aanbreekt, gaan ze weer over tot de orde van de dag. En ze komen niet en blijven onbekeerd. Wie zijn het in ons midden die zo voortgaan? Wat een zonde, wat een ongeloof, wat een oneer voor die drie-enige God Die welmenend roept. Vindt u het ook zo scherp, of niet? Wie is er boos geworden? Wie vindt het irritant? Moet je niet doen, joh. Ik heb het heil van je ziel op het oog. Ik wil niet dat je verloren gaat, maar je bent nog onbekeerd, onbekeerde zondaar, en ik moet je ontmaskeren vanmiddag, opdat je wel gaat komen, opdat je wel tot bekering gebracht wordt.

2. Anderen komen wel en worden bekeerd

Gelukkig gebeurt dat. Hoe anders is het met anderen, zo zeggen onze Dordtse vaderen, die door de bediening van het Evangelie geroepen worden en wel komen, getrokken door de Heere Zelf, en bekeerd worden. Onze tweede gedachte: *Anderen komen wel en worden bekeerd*. Wat een wonder, gemeente! Anderen komen wel, anderen worden wel bekeerd. Nee, onze Dordtse vaderen gebruiken nu niet het woordje 'velen'. Nee, dat durven ze niet, dat mogen ze ook niet, want ze moeten de Heere Jezus naspreken. Je moet niet wat anders zeggen dan dat de Heere Jezus zegt. Want dan durf je wat. En wat heeft de Heere Jezus Zelf gezegd? O ja, ik weet het wel, daar kun je zo mee vastlopen, daar kun je het nou juist zo moeilijk mee hebben: *Velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren*. En wanneer zei de Heere Jezus dat? Hij zei dat als een toepassing op de gelijkenis van de koninklijke bruiloft. Heel veel mensen waren genodigd, en toen de bruiloft gereed was, gingen de knechten van de koning eropuit om al die genodigden te roepen. Ze hadden allemaal een excuus en ze kwamen niet. Onder die geroepenen was ook een man die wel kwam. Hij kwam het koninklijke paleis binnen en liep zo door naar de feestzaal. Dat was niet de bedoeling, want als je in de tijd van de Bijbel bij een koning werd uitgenodigd, dan kreeg je eerst kleding van de koning om met de kleding van de koning aan de tafel te zitten. Deze man werd niet geleid in de kleedkamer en kreeg geen bruiloftskleed. Had hij niet nodig, dacht hij. En dat bruiloftskleed is nou net het beeld van het ware geloof en de waarachtige bekering. Wel geroepen, dacht binnen te komen, maar uiteindelijk buiten geworpen. En toch, al die plaatsen in die grote zaal van de koning werden toch gevuld. Al waren er geroepenen die niet kwamen, toch kwamen er wel. En zo zal er straks, gemeente, aan de bruiloft van het Lam hierboven een schare zijn die werkelijk niemand tellen kan.

Maar hoe komt het dan dat die mensen wel gekomen zijn? Hoe komt het dan dat die mensen wel tot bekering gebracht zijn? Nu, daar geven onze Dordtse vaderen een antwoord op in paragraaf 10. En dan doen ze dat op dezelfde manier als in paragraaf 9. Ze zeggen eerst hoe het niet kan en vervolgens hoe het wel kan. Nee, het is absoluut niet toe te schrijven aan die mens zelf die komen mag en bekeerd wordt. Ja, dat was wel de overtuiging van de remonstranten, die dachten dat de mens nog wel een soort vrije wil had, waardoor hij zelf dat besluit kon nemen om wel te komen of niet te komen. We hebben erover nagedacht, weet u nog, die overblijfselen, die enkele vonken die er dan nog in een mens overgebleven zijn van het beeld van God. Nou ja, dat is genoeg, zegt de remonstrant, om zelf de keuze te kunnen maken en Jezus te kunnen aannemen. Daarmee gingen die remonstranten in de sporen van een oude monnik. Zijn naam wordt hier genoemd in deze paragraaf, hij heette Pelagius. Hij leefde in de vierde en de vijfde eeuw na Christus, in dezelfde tijd als de kerkvader Augustinus. Maar wat was deze Pelagius een felle tegenstander van Augustinus!

Pelagius zei: Iedereen heeft genoeg genade in zich om tot geloof en bekering te komen als hij maar wil. En Augustinus zegt: Dat kan absoluut niet. De doodstaat is een werkelijkheid. De mens heeft geen vrije wil meer, en de wil die de mens heeft, die is zelfs bedorven. Die staat onder de zonde, onder de macht van de zonde, en daarom kan een mens nooit meer wat God wil. Hij kan niet zelf geloven, hij kan niet zelf tot bekering komen. Maar de remonstrant zegt: Dat kan wel. En zo leerde Pelagius het ook. Maar het is een God-onterende leer, het is echt een ketterse leer, een zielsverleidende leer. En zo zeggen onze Dordtse vaderen: Het maakt mensen ook nog eens hoogmoedig.

Nee, gemeente, het ligt niet in de mens. En dat zeggen we natuurlijk niet om lijdelijk te worden, want daar heeft de Heere ook een gruwelijke hekel aan. Maar degene die zalig worden, gaan het leren: Ik kan het echt niet. En dat zeggen ze niet lijdelijk, maar dat zeggen ze met smart in hun hart, omdat ze gezien hebben: Toen ik geschapen was, kon ik wel God gehoorzamen, maar ik ben zo diep gevallen. En het is mijn eigen schuld dat ik niets, niets meer kan, dat ik zelfs niet kan geloven, dat ik mezelf niet kan bekeren. Maar wat een wonder: waar een mens het totaal niet kan, daar gaat God het doen. Hij is echt de Bron van alle zaligheid. Hij is het van Wie David gezongen heeft: *Die God is ons een God van heil; Hij schenkt, uit goedheid, zonder peil, ons 't eeuwig zalig leven; Hij kan, Hij wil, Hij zal in nood, zelfs bij het naderen van de dood, volkomen uitkomst geven*.

Ja, gemeente, het is echt waar. Wat een oude dichter ooit in woorden heeft gebracht: *Ach, niets uit ons, maar het is al uit Hem. Zo komt men in Jeruzalem, zo treedt men, nederig, onbevreesd, Gods tempel in bij 't eeuwige feest*. Jawel, het is Zijn werk, Zijn werk alleen. Als een geroepen zondaar komen mag, bekeerd wordt, is het Zijn trekkende liefde. Als een zondaar tot bekering komt, dan is het omdat God die zondaar bekeert. Hij bekeert zichzelf niet in de eerste plaats, maar hij wordt bekeerd. En omdat de Heere je daar helemaal bij inschakelt, spreekt de Bijbel er ook over dat een mens zich bekeert. Maar het blijft Gods werk. Waarom? Omdat dat Gods wil is. En dat vind ik toch weer zo'n eeuwig wonder om dat altijd weer te mogen prediken. De Heere is niets verplicht aan wie dan ook. Hij kan het ganse menselijk geslacht in de verlorenheid laten liggen. Maar God heeft dat niet gewild, gemeente. O, dat je toch eens grote gedachten van de Heere zou krijgen! God heeft uit vrije gunst gewild dat er een schare zal zalig worden die niemand kan tellen. God heeft gewild dat zondaren behouden zouden worden. God heeft van eeuwigheid gedachten des vredes gehad over rampzalige zondaren. En daarom worden zondaren geroepen tot de zaligheid. Paulus zegt het: *En die Hij tevoren verordineerd heeft, die heeft Hij ook geroepen*.

En wat gebeurt er dan, gemeente, als de Heere een zondaar krachtdadig gaat roepen tot zaligheid? Dan laat Hij die roeping vanuit het Woord, vanuit het Evangelie, gepaard gaan met de krachtige werking van de Geest. En hoe nodig is dat! Want dat hart zit zo dicht, hè? Dat hart is zo hard. Wie kan het openbreken? Wie zou het open kunnen zetten? Dat kan geen mens van zichzelf, totaal niet. Maar dat doet de Heilige Geest nou? Die breekt dat hart open, zoals dat ook bij Lydia gebeurde toen ze onder de prediking van het Woord zat. Ja, dat is nou echt het werk van de Heilige Geest. Zo krachtig is Hij, zo almachtig is Hij. En daarom: er is geen hart te hard, of de Heilige Geest kan het openbreken. Ik stel het maar eenvoudig voor ogen: dan komt er een open scheur in dat hart. Dat doet de Heilige Geest. En wat doet de Heilige Geest? Dan gaat de Heilige Geest door die poort, die Hij Zelf in dat hart gemaakt heeft, naar binnen en gaat er nooit meer weg.

En als Hij dan binnenkomt in dat hart dat Hij Zelf heeft opengebroken, dan neemt Hij alles mee wat nodig is om dat vuile zondaarshart levend te maken, om een zondaar van dood levend te maken. En weet u wat de Heilige Geest als eerste meeneemt als Hij intrek neemt in dat geopende hart? Het geloof. Want als er geen geloof in het hart zou zijn, kan er geen geestelijk leven zijn. Want de Heere gaat een mensenkind onderwijzen door het Woord, en als er geen geloof in dat hart is,

dan zal dat Woord niet kunnen worden toegeëigend, dan kan dat Woord niet worden vastgehecht in het hart, dan zal dat Woord niet worden verstaan, dan zal dat Woord niet worden beleefd wat de Heere spreekt. En daarom komt het allereerst aan op de gave van het geloof. En dat brengt de Heilige Geest nou mee als Hij dat hart opent en in dat hart gaat werken. En met dat Hij met dat geloof in dat hart komt, gaat Christus spreken door het Woord als die grote Profeet en Leraar. Die begint te werken in het hart van een zondaar. Dus eerst is dat geloof nodig, wil vervolgens de waarachtige bekering openbaar kunnen komen.

En wat hebben de Dordtse vaderen dat helder gezien door het in de goede volgorde te zetten: dat als de Geest in het hart komt, dan word je eerst met het geloof begiftigd en daarna met de bekering. En wat ga je dan ervaren? Wat gaat er dan gebeuren? Nou, leg je leven er maar eens naast. Dan gaat God spreken. Ja, Hij sprak natuurlijk al, Hij spreekt heel je leven al, maar ik bedoel: dan gaat God zo spreken dat God persoonlijk tot je gaat spreken. God gaat zo tot je spreken dat dat Woord wat tot je komt, wat persoonlijk tot je komt, dat ga je ervaren. Je gaat in je hart ervaren dat het waar is wat God tot je spreekt en waarmee je onderwezen wordt door het Woord. Dat kan ook niet anders, want het geloof is in je hart gelegd als een vrijmachtige gave van de Geest. En dan werkt de Heere zo ordelijk. En wat je voorheen nooit hebt ervaren, ga je nu ervaren: God is een werkelijkheid. En je begint God te kennen vanuit het Woord zoals Hij is. Je gaat het geloven, je krijgt bevindelijke geloofskennis van God. Tegelijkertijd besef je: Die God weet alles van mij. Die God heeft heel mijn leven gezien. Die God heeft ook mijn zonden gezien.

En met dat je kennis van God krijgt en gaat geloven hoe God is, hoe Hij Zich in Zijn Woord geopenbaard heeft en wat Hij tot je spreekt, ga je ontdekken dat die God een wet heeft en dat je tegen die liefdeswet, waarin de Heere Zijn wil bekendgemaakt heeft, dat je tegen die wet gezondigd hebt. Dat ga je geloven, dat wordt echt een werkelijkheid: Ik heb tegen God gezondigd. Je gaat echt geloven dat je ellendig bent, blind, arm en naakt. En door het onderwijs van Gods Woord, doordat de Heere persoonlijk tot je gaat spreken door de prediking, kom je erachter: Nou, heb ik zo gezondigd dat ik de straf op de zonde verdiend heb. En de Heilige Geest gaat je gewillig maken om het daarmee eens te zijn: *Heere, ik heb gedaan wat kwaad is in Uw ogen. Heere, U zegt tegen mij: De ziel die zondigt, moet sterven. Ja, Heere.* Zie je wel dat het geloof er eerst moet zijn, wil je tot zo'n belijdenis kunnen komen? Het schriftuurlijke Woord wat tot je komt, maakt de Heilige Geest tot een bevindelijk Woord in je hart. Dat betekent: met je hart ga je ervaren dat het waar is wat God tot je zegt. En dan komt de Heere inderdaad met ontdekkend onderwijs, jazeker. Dan komt Hij met de bediening van de wet, en je gaat het geloven. En weet je, je wilt niets liever dan het de Heere belijden.

Daarom vindt de Heere je zo dikwijls in de binnenkamer, op een eenzame plaats, waar je eerlijk en oprecht je zonde aan God mag belijden. Daar ziet de Heere ook je tranen. Die hoef je niet aan iemand anders te laten zien, hoef je ook niet tegen iemand anders te vertellen, maar dat is iets tussen de Heere en je hart, in het verborgene. Maar weet je, je gaat nog meer horen dan dat. Want dat eerste onderwijs heeft een heerlijk doel. Want de Heere gaat je niet alleen vanuit het Woord laten weten dat je een zondaar bent en dat je strafwaardig bent, maar dat er bij God genade is, genade voor de grootste der zondaren. En stapje voor stapje ga je door dat Woord, wat tot je komt, wat je mag leren geloven, nou verstaan hoe dat nou kan, dat God genade kan bewijzen aan zo'n slecht mens. Het is vanwege Jezus, Die Zijn volk zal zalig maken van hun zonde.

Dan gaat er iets voor je open wat altijd zo gesloten leek. Dan gaat er iets voor je open wat altijd in de duisternis lag, wat je nooit verstaan hebt. Je gaat stapje voor stapje verstaan wie Christus is, wie de Zoon van God is, want ook Die is in het Woord geopenbaard en Die gaat Zichzelf aan je openbaren. Hij is bij machte om je uit de macht van de duisternis over te zetten in Zijn Koninkrijk.

Hij is het Die zo'n slecht mens met God verzoent. Hij is het Die Zijn bloed daarvoor vergoten heeft. Hij is het Die de straf gedragen heeft. Hij is het Die met Zijn bloedstorting dat wonder van de vergeving der zonden heeft verworven. Hij is het Die Borg geworden is in uw plaats. Hij is het Die met Zijn bloed een verse weg, een levende weg, tot het Vaderhart gebaand heeft. Hij is het Die de deugden van God, die u met uw zonde zo aangerand hebt, verheerlijkt heeft. O, Hij gaat je tonen wat Hij gedaan heeft, hoe Hij Zich dood geliefd heeft aan het kruis op Golgotha, waar Hij geroepen heeft: *Het is volbracht*. En je gaat het geloven, je gaat het zo geloven omdat de Heere het persoonlijk tot je zegt: Het is niet alleen voor anderen, maar ook voor mij, zelfs voor mij.

En dat doet de Heere nu door de kracht van de Heilige Geest, door het Woord der verzoening. O, wat zalig is dat. Wat gaat dat gepaard met een diep ontzag voor die grote God. Wat gaat dat gepaard met een wederliefde tot God en tot Christus. Wat leer je daarmee Gods deugden heerlijk achten. En als het leven mag in je hart, dan kun je met een ootmoedig en o zo verwonderd hart neerknielen naast de apostel Petrus, die het als het ware uitgejubeld heeft: *Maar gij zijt een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterdom, een heilig volk, een verkregen volk; opdat gij zoudt verkondigen de deugden Desgenen, Die u geroepen heeft uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht*.

En waar de Heere dit werkt, daar komt nou ook dat proces van de waarachtige bekering openbaar. En hoe zou u dat proces kunnen samenvatten, gemeente? Dat proces van de waarachtige bekering horen we Johannes de Doper prediken: *Hij moet wassen, en ik minder worden*. Het is dat wonderlijke proces van de afsterving van de oude mens en de opstanding van de nieuwe mens. Maar in die weg gaat de kerk des Heeren leren: Niets uit mij, totaal niets uit mij, maar alles uit Hem en door Hem en tot Zijn eer. En hier op aarde gaat de kerk des Heeren het leren wat straks in de eeuwigheid volmaakt zal klinken: *Wie roemt, roeme in God alleen*. Zoals we straks aan het einde van de dienst samen gaan zingen: *Rechtvaardig volk, verheft uw blijde klanken, verheugt in God, naar waarde nooit te danken; zing vrolijk, roemt Zijn deugden t' aller tijd, gij, die oprecht van hart en wandel zijt*.

Amen.